

MATERIALIEN

WIENER SLAVISTISCHES JAHRBUCH, Band 51/2005, 241–248
© 2006 by Österreichische Akademie der Wissenschaften, Wien

ТЕТЯНА ДЗЮБА

Австрійська літературна творчість на сторінках української періодики кінця XIX – початку XX століть

Відень – важливе джерело для українських студій, особливо кінця XIX – початку XX ст. Приналежність частини західноукраїнських земель до Австро-Угорщини є одним з визначальних факторів. Колишня столиця австроугорської імперії була на той час осередком культурного життя народів Східної і Південно-Східної Європи, України зокрема. Багато діячів української культури і літератури навчалися у Віденському університеті; тут продовжували свою наукову та творчу діяльність; зорганізовувалися різного роду просвітницькі, культурні товариства і гуртки; засновувалися періодичні видання та видавничі спілки. Згодом весь цей багатогранний матеріал потрапив до віденських архівів.

На сьогоднішній день, Австрійська національна бібліотека – дорогоцінний скарб. З неї можна почерпнути велику кількість архівних і друкованих матеріалів, мікрофільмів, рідкісних газет і журналів. Багато сучасних науковців, які досліджують генези літературних взаємин на західноукраїнських землях тогочасної Австро-Угорщини, не повною мірою окреслили важливість віденських архівів. Дослідник з Українського інституту у Гарварді П. Магочі у своїй статті подає точний перелік галицьких, буковинських і віденських українських періодичних видань, які знаходяться в Австрійській національній бібліотеці, починаючи з післяреволюційного 1848 року і до кінця XX ст.¹ Серед українських часописів періоду Австро-Угорщини є газети і журнали різних напрямків. Вони описують розвиток освіти (Учитель, Наша школа, Каменярі, Народна бібліотека), науки і культури (Записки Наукового Товариства ім. Т. Г. Шевченка, Народне слово, Громада), літератури (Життя і слово, Шляхи, Бесіда, Літера-

¹ P. R. Magocsi, Vienna as a Resource for Ukrainian Studies: With Special Reference to Galicia, *Harvard Ukrainian Studies* III/IV (1979/80), 609-626.

турно-науковий вісник, Зоря), політики (Народна справа, Будучність, Нова громада, Наша правда), економіки (Місячний календар, Народне багатство, Економіст, Господар), духовного життя (Посланник, Богословський вісник, Місіонар) та права (Правничий вісник, Часопис правнича).

Австрійсько-українські громадсько-культурні та фольклорно-літературні контакти мають глибоке коріння і відбивають суттєві риси духовного життя двох народів у різні періоди їхньої історії. Варто зазначити: австрійська держава ніколи не виступала основною темою для українських письменників. Вона відіграла лише роль складника того соціально-політичного та культурного середовища. Українські критики і літературознавці виражали своє ставлення до творчості австрійських письменників у своїх літературно-критичних нарисах, друкованих на сторінках багатьох періодичних видань. Кінець XIX – початок XX ст. в галузі українсько-австрійських літературних взаємин характеризується також вагомим перекладацьким здобутком. З австрійськими художніми надбаннями працювали такі талановиті українські особистості як В. Щурат, П. Карманський, І. Франко, В. Гнатюк, К. Кракалія², О. Карашкевич³, М. Павлик, А. Лотоцький, О. Фацієвич, П. Грабовський, Ю. Липа, І. Крушельницький та багато інших.

Варто виділити декілька газет і журналів, чий внесок найбільше сприяв популяризації австрійської літератури на західноукраїнських землях кінця XIX – початку XX ст.

У 1880 році розпочато видавництво газети „Діло”⁴. Вдало характеризує видання літературний критик і редактор В. Охримович: „Діло” – тота „поважна умірена” часопись; той криштал „своєї національної мудрости”; той стовп непоколимий „своєї хати”; „тото чудне зіле, що о тім, що знає, не пише, а о тім не хоче знати, що бреше”⁵. На сторінках щоденної газети друкувалися статті освітньо-культурного та політично-економічного характеру. Але кожен номер часопису не був обділений як уривками художніх творів української літератури, так і перекладами з чужих літератур. Особливо широко представлена французька, німецька, угорська, англійська літератури. Австрійська література відображена декількома іменами: Петер Розеггер „Яків послідній”⁶ (пер. Михайло Павлик), „Стражник”⁷ (пер. П. К.); Леопольд Ріттер фон Захер-Мазох „Коме-

² Перу К. Кракалія належить 8 сатиричних оповідань з австрійського сатирика і гумориста Рода Рода, друкованих в Чернівцях часописах („Буковина”, „Нова Буковина”).

³ Перу О. Карашкевича належить ціла збірка творів (55 оповідань) перекладених з Петера Альтенберга. Даний примірник зберігається в Австрійській національній бібліотеці: Петер Альтенберг, Як я то бачу ... (вибір з писань). З нім. пер. О. Карашкевич, Новітня бібліотека (Львів) 1912, №8-9.

⁴ Газета виходила щодня, крім неділі і свят як літературний додаток. Редакція і адміністрація: Львів „Діло”, вул. Баторія 241; у Відні: Nibelungengasse 4.

⁵ В. Охримович, „Діло” – опікун бельгійських робітників та „Народра часопись” – приятелька рускої молодіжи!, Народ (Львів) 1891, с. 154.

⁶ Петер Розеггер, Яків послідній. З нім. пер. М. Павлик, Діло (Львів) 1916, №155-161.

⁷ Петер Розеггер, Стражник. З нім. пер. П. К., Діло (Львів) 1905, №168-171.

та”⁸ (пер. А. Лотоцький). У рубриці „Переклади з німецької лірики” надруковано поезію Стефана Цвайга⁹ у перекладі Василя Щурата. Його перу належить також переклад з Моріца Гартмана¹⁰.

З 29 грудня 1913 року видавництво „Діла” на деякий час призупинилося. Натомість виходить „Діло” і „Нове слово”¹¹. По 30 роках видання редакція наступним чином пояснила дану ситуацію: „Наслідком загального страйку друкарських складачів спинилося з нинішнім днем правильне видання всіх львівських дневників. З надзвичайним вкладом зусиль вдалося видавництву „Діла” і „Нового слова” zorganizувати спільний орган, котрий в часі страйку подаватиме передплатникам найкращі інформації про біжучі події дня”. З 4 лютого 1914 року „Діло” починає свою звичну роботу і в 1939 році видавництво часопису припиняється назавжди¹². Редагували газету громадсько-політичний діяч і журналіст Василь Панейко (1883-1956), адвокат та вчений Володимир Охримович (1870-1931), письменник і публіцист Іван Франко (1856-1916). В. Панейко, будучи редактором і співредактором „Діла”, після повернення до Франції став його закордонним кореспондентом.

Заслугує уваги інша українська газета „Народна часопись”¹³. Своєю структурою вона нагадувала вже вищезгадане „Діло”. Австрія представлена на сторінках даного видання доповідями з австрійського парламенту, перепискою редакції та поодинокими перекладами з австрійської літератури: Петер Розеггер „Де Бартко брав яблочник?”¹⁴, „Крах”¹⁵, „Зворотникар”¹⁶; Фелікс Сальтен „Костяк”¹⁷. На жаль, в жодному з даних перекладів не вказано автора.

Серед часописів Західної України заслуговує на увагу періодичне видання „Буковина”¹⁸. Його мета: „розбудити національну свідомість серед руского народу, щоб у руского народу збудити інтерес для життя державного, щоби ви-

⁸ Леопольд Ріттер фон Захер-Мазох, Комета. З нім. пер. А. Лотоцький, Діло (Львів) 1910, № 108.

⁹ Стефан Цвайг. З нім. пер. В. Щурат, Діло (Львів) 1914, №101.

¹⁰ Моріц Гартман. З нім. пер. В. Щурат, Діло (Львів) 1900, №255-256.

¹¹ Спільний щоденник, виходив у Львові щодня на час страйку.

¹² З 19 вересня 1914 р. газета виходила раз на тиждень та з 12 вересня 1915 р. знову повернулася до попереднього режиму роботи. Відповідальні редактори: І. Франко, В. Панейко, В. Охримович, І. Нечуй-Левицький, М. Грушевський, О. Борковський, О. Маковей, В. Щурат. В Австрійській національній бібліотеці зберігаються видання за 1880-1918 рр.

¹³ Часопис виходив 1891-1914 рр., в Австрійській національній бібліотеці зберігаються видання з 1891 по 1909 рр. „Народна часопись” виходила як додаток до „Газети Львовской” щодня, крім неділі і свят. Редакція і адміністрація: Львів, вул. Чарнецького 8. Відповідальний редактор: А. Креховецький.

¹⁴ Петер Розеггер, Де Бартко брав яблочник?, Народна часопись (Львів) 1894, №244.

¹⁵ Петер Розеггер, Крах, Народна часопись (Львів) 1902, №54.

¹⁶ Петер Розеггер, Зворотникар, Народна часопись (Львів) 1902, №258.

¹⁷ Фелікс Сальтен, Костяк, Народна часопись (Львів) 1893, №103.

¹⁸ Виходив з 1895 по 1909 рр., в Австрійській національній бібліотеці зберігаються усі номери даного видання. Редакція і адміністрація: Чернівці, вул. Петровича 2. Відповідальний редактор О. Маковей, з 1898 р. І. Хромовський та І. Созанський, з 1902 р. В. Секерський, з 1904 р. І. Захарко, з 1906 р. В. Строїч.

ховати наш нарід так, аби він в обох сих напрямках виявив здоровий погляд¹⁹. Водночас, з впевненістю можна сказати, що даний часопис не мало спричинився до популяризації зарубіжної літератури. Австрійська література подана тут численними перекладами з багатьох талановитих письменників. Найчастіше зустрічається ім'я відомого австрійського сатирика та гумориста Рода Рода: „Зачарована армата”²⁰ (пер. М-а), „Хитрий Мірко”²¹ (пер. Костя Кракалія), „Чарук”²² (пер. Костя Кракалія), „Стана і її кінь”²³ (пер. Костя Кракалія), „Хліб”²⁴ (пер. Олег Сатир), „Сулейманів осел”²⁵ (пер. Костя Кракалія), „Побожний Абдалаг”²⁶ (пер. Костя Кракалія), „Стріча в лісі”²⁷ (пер. Костя Кракалія). Іншими австрійцями, твори яких перекладені і надруковані в даному часописі є: Микола Ленау „Очеретні думи”²⁸ (пер. К. М.), „Сум”²⁹ (пер. Осип Безпалко); Петер Альтенберг „Вдовиця”³⁰ (пер. Осип Василевич); Герман Бар „Гарна жінка”³¹ (пер. Дарія Михайлівна); Франц Грільпарцер „Хвилі моря і любові”³² (пер. Петро Карманський); Петер Розеггер „Хитрий Іван”³³ (пер. Євген Дмитрів).

„Буковина” – журнал, де найбільш яскраво представлені переклади з австрійських письменників. Та на його сторінках також друкували свої літературно-критичні нариси відомі українські критики та літературознавці. Прикладом цього є критичний огляд Миколи Євшана „Нового роману” А. Шніцлера³⁴. М. Євшан здобував освіту у Львівському та Віденському університетах і чи не перший український літератор, що свідомо обрав критику своєю єдиною професією.

Серед редакторів даного видання були: письменник, літературний критик Осип Маковей (1867-1925), літературознавець, поет і перекладач Василь Щурат (1871-1948). Останній був також редактором журналу „Молода Муза”,

¹⁹ Буковина (Чернівці), 1895, №165 і 166.

²⁰ Рода Рода, Зачарована армата (історія маневрів). 3 нім. пер. М-а, Буковина (Чернівці) 1904, № 13.

²¹ Рода Рода, Хитрий Мірко. 3 нім. пер. К. Кракалія, Буковина (Чернівці) 1905, №112.

²² Рода Рода, Чарук. 3 нім. пер. К. Кракалія, Буковина (Чернівці) 1906, №5.

²³ Рода Рода, Стана і її кінь. 3 нім. пер. К. Кракалія, Буковина (Чернівці) 1906, №70.

²⁴ Рода Рода, Хліб. 3 нім. пер. О. Сатир, Буковина (Чернівці) 1906, №108.

²⁵ Рода Рода, Сулейманів осел. 3 нім. пер. К. Кракалія, Буковина (Чернівці) 1906, №145.

²⁶ Рода Рода, Побожний Абдалаг. 3 нім. пер. К. Кракалія, Буковина (Чернівці), №30.

²⁷ Рода Рода, Стріча в лісі. 3 нім. пер. К. Кракалія, Буковина (Чернівці) 1909, №86.

²⁸ Микола Ленау, Очеретні думи. 3 нім. пер. К. М., Буковина (Чернівці) 1904, №85.

²⁹ Микола Ленау, Сум. 3 нім. пер. О. Безпалко, Буковина (Чернівці) 1906, №48.

³⁰ Петер Альтенберг, Вдовиця. 3 нім. пер. О. Василевич, Буковина (Чернівці) 1904, №91.

³¹ Герман Бар, Гарна жінка. 3 нім. пер. Дарія Михайлівна, Буковина (Чернівці) 1897, №111-112.

³² Франц Грільпарцер, Хвилі моря і любові (Трагедія на 5 дій). 3 нім. пер. П. Карманський, Буковина (Чернівці) 1909, №88-107.

³³ Петер Розеггер, Хитрий Іван. 3 нім. пер. Є. Дмитрів, Буковина (Чернівці) 1896, №86.

³⁴ М. Євшан, Із чужих літератур (Новий роман Шніцлера), Буковина (Чернівці) 1909, №151.

„Світ” і тижневика „Неділя”. Крім цього, В. Щурат виступав в австрійській, польській, чеській та західно-українській пресах зі своїми літературно-критичними статтями, поетичними перекладами та оригінальними віршами.

В „Буковині” надруковано відгуки читачів про західноукраїнські часописи. Один з них: „Коли розглянемося в нашій літературній дорібці за 1896 рік, то в порівнянні з попередніми літами побачимо таки поступ. Наші дневники у своїх фейлетонах подають шораз більше белетристики, котра заступає Русинам лектуру в чужих мовах, без якої не могли обійтися. „Народна часопись” подавала фейлетони, обчислені на менше інтелігентні, але за те дуже широкі верстви; „Діло” не клало вправді великої ваги на фейлетони, але у своїй бібліотеці видало, між іншим, в останніх часах дві поважні повісти А. Чайковського „Олюнька”, і „В чужім гнізді”. „Буковина” видала повість О. Кобилянської „Царівна” і подала торік трохи чи ненайбільше із всіх руских дневників різнородного літературного матеріалу”³⁵. Ці відгуки – важливий факт збільшення перекладів на шпальтах українських періодичних видань та зацікавлення ними з боку українського читача.

У 1894 році у віснику літератури, історії та фольклору „Житє і слово”³⁶ надруковано поезію з Миколи Ленау („Байдуже”³⁷, „Пісня про бідну зяблицю”³⁸) у перекладі Уляни Кравченко. Даний вісник містив твори белетристики, українські художні твори, переклади, наукові статті з історії літератури, а також історичні та частково фольклорні матеріали. Разом з І. Франком видавала часопис його дружина: громадська діячка Ольга (Хоружинська) Франко (1864-1941).

Іншим українським періодичним органом, котрий частково послужив популяризації австрійської літератури в Україні, є християнсько-суспільний щоденник „Руслан”³⁹. Своім обсягом матеріалу газета нагадувала „Діло” і „Народну часопись”. З 1898 по 1907 рр. її співредактором був Лев Лопатинський (1868-1914): актор, драматург, публіцист; закінчив драматичну школу у Відні. Газета знайомила читача з коротким політичним оглядом, уривками художніх творів української літератури так само як і перекладами з зарубіжних літератур. На шпальтах даного часопису читаємо твори Петера Альтенберга „Роман на се-

³⁵ Кр. Ст. (так підписав себе невідомий читач) Записки читателя, Буковина (Чернівці) 1897, №7, с. 1.

³⁶ Виходив з 1894 по 1897 рр., в Австрійській національній бібліотеці зберігаються видання за 1894-1895 рр. Редакція і адміністрація у Львові. Відповідальний редактор: О. Франко.

³⁷ Микола Ленау, Байдуже. З нім. пер. У. Кравченко, Житє і слово (Львів) 1894, Т. II, с. 338.

³⁸ Микола Ленау, Пісня про бідну зяблицю. З нім. пер. У. Кравченко, Житє і слово (Львів) 1894, Т. II, с. 338.

³⁹ Виходив з 1897 по 1914 рр., в Австрійській національній бібліотеці зберігаються усі видання, за винятком номерів за 1911 рік. Редакція і адміністрація: Львів, вул. Копперніка 9. Відповідальний редактор: С. Кульчицький, з 1899 р. Л. Лопатинський, з 1907 р. С. Торук. З 1912 р. редакція і адміністрація знаходилася у Львові по вул. Хмельовського 15.

лі”⁴⁰ (пер. Осип Крілик), „Нічна кофейня”⁴¹ (автора перекладу не вказано), „Sanct Вольфганг”⁴² (пер. Осип Крілик) та Артура Шніцлера „Дика звірина”⁴³ (цей твір перекладено Йосифом Стадником, а в „Руслані” він друкувався частинами напротязі місяця).

„Свобода”⁴⁴ – політичний, просвітній і господарський часопис для народу. Він не відзначається чисельністю літературних фейлетонів та перекладів з чужих літератур. Але у 1901 надруковано переклад короткого оповідання Петера Розеггера „Згідливі сусіди”⁴⁵ (автора перекладу не вказано). Редагували часопис уже вищезгаданий В. Охримович і публіцист та педагог О. Борковський (1841-1921). Він був один з піонерів відродження Галичини, співзасновник „Просвіти”, редактор часопису „Зоря”.

У справі популяризації австрійської літератури, її художніх надбань важливу роль відіграв „Літературно-науковий вісник”⁴⁶. Він займає одне з передових місць в історії української літератури та журналістики. Багато визначних наших і зарубіжних письменників, учених, громадських та політичних діячів виступило на його сторінках так само як і багато молодих сил саме в ньому почало свою літературну кар’єру. „Літературно-науковий вісник” почав свою діяльність у Львові 1898 року. У 1907 році журнал перенесли до Києва, де він друкувався до 1919 року. Третій період існування журналу розпочався у 1922 році у Львові і через десять років перестав виходити⁴⁷.

Основними редакторами, які керували роботою часопису протягом усіх цих років були: М. Грушевський, І. Франко, О. Маковей, О. Борковський, В. Гнатюк, Д. Донцов, В. Дорошенко та інші відомі громадські діячі України. Про обтяжливу, але вкрай необхідну працю редактора над рукописами творів початківців О. Маковей писав: „Кожний редактор – то передовсім коректор чужих рукописів: поправляй і поправляй як учитель задачі в школі, і нема тому ні кінця, ні міри. Коли б не наші редактори, то багато авторів просто не могли би на світ показатися зі своїми творами”⁴⁸.

⁴⁰ Петер Альтенберг, Роман на селі. З нім. пер. О. Крілик, Руслан (Львів) 1901, №238.

⁴¹ Петер Альтенберг, Нічна кофейня, Руслан (Львів) 1901, №239.

⁴² Петер Альтенберг, Sanct Вольфганг. З нім. пер. О. Крілик, Руслан (Львів) 1901, №240-241.

⁴³ Артур Шніцлер, Дика звірина. З нім. пер. Й. Стадник, Руслан (Львів) 1905, №19-37.

⁴⁴ Виходив з 1897 по 1939 рр., в Австрійській національній бібліотеці зберігаються номери з 1897 по 1907 рр. Редакція і адміністрація: Львів, Ринок 10. Відповідальний редактор з 1897 р. К. Левицький, з 1899 О. Борковський, з 1900 В. Охримович, з 1901 р. знову О. Борковський, з 1902 В. Будзиновський, з 1906 знову О. Борковський.

⁴⁵ Петер Розеггер, Згідливі сусіди, Свобода (Львів) 1901, №30-31.

⁴⁶ Б. Ясінський, Літературно-науковий вісник. Показчик змісту. Т. 1-109 (1898-1932). – К.: Смолоскип, 2000; В. Дорошенко, Літературно-науковий вісник. – Авгсбург, УВАН, 1948.

⁴⁷ В Австрійській національній бібліотеці зберігаються видання за 1898-1913, 1924 та 1930 рр.

⁴⁸ О. Маковей, З життя і письменства (Про фейлетони українсько-руських часописей в р. 1898), ЛНВ (Львів) 1899, т. VI, кн. 4, с. 40.

„Літературно-науковий вісник” відзначався великою кількістю перекладів з зарубіжних літератур, з австрійської зокрема: Райнер Марія Рільке „Будда”⁴⁹ (пер. Юрій Липа); Гюго фон Гофмансталь „Він і вона”⁵⁰ (пер. Іван Крушельницький); Микола Ленау „Дощ та буря, вечір гасне ... ”⁵¹ (пер. Павло Грабовський); Артур Шніцлер „Анатоль перед шлюбом”⁵² (пер. Осип Фацієвич).

Він був на той час чи не єдиним українським часописом, на сторінках якого українські критики і літературознавці присвячували чимало уваги австрійській літературі в своїх літературно-критичних нарисах. Основними популяризаторами австрійської літератури виступили: Микола Євшан⁵³, Остап Грицай⁵⁴, Іван Франко⁵⁵, Микола Гнатишак⁵⁶, Ярослав Гординський⁵⁷.

Заслужують уваги ще два часописи, які служили поширенню української ідеї в першому десятилітті ХХ століття. Це популярно-науковий тижневик „Поступ”⁵⁸ та політичний часопис „Нова Буковина”⁵⁹. Робота ні одного з вищезгаданих журналів не була спрямована на популяризацію зарубіжного слова. Та все ж серед великої різноманітності нарисів, оповідань, літературно-критичних, просвітніх та суспільно-економічних статей, знаходимо переклади з австрійської літератури: Петер Розеггер „Зворотничий”⁶⁰ (пер. Ілько Гаврилюк), „Чи то йти до Америки?”⁶¹ (пер. Н. К.); Петер Альтенберг „Важке сер-

⁴⁹ Райнер М. Рільке, Будда. З нім. пер. Ю. Липа, ЛНВ (Львів) 1923, т. 80, с. 316.

⁵⁰ Гюго фон Гофмансталь, Він і вона. З нім. пер. І. Крушельницький, ЛНВ (Львів) 1928, т. 96, с. 80.

⁵¹ Микола Ленау, Дощ та буря, вечір гасне З нім. пер. П. Грабовський, ЛНВ (Львів) 1902, т. 20, ч. 1, с. 152.

⁵² Артур Шніцлер, Анатоль перед шлюбом. З нім. пер. О. Фацієвич, ЛНВ (Львів) 1904, т. 28, ч. 1, с. 243-258.

⁵³ М. Євшан, Микола Ленау 1850-1910 (характеристика життя і творчості), ЛНВ (Київ) 1911, т. 53, с. 88-89.

⁵⁴ О. Грицай, Артур Шніцлер: з приводу 60-літніх роковин уродження, ЛНВ (Львів) 1923, т. 79, с. 239-248.

⁵⁵ І. Франко, Микола Ленау. У соті роковини його вродин, ЛНВ (Львів) 1902, т. 20, ч. 1, с. 150-152.

⁵⁶ М. Гнатишак, З сучасної мистецької прози Німеччини, ЛНВ (Львів) 1928, т. 97, с. 356-362.

⁵⁷ Я. Гординський, Головні напрями в сучасній німецькій драмі, ЛНВ (Львів) 1926, т. 89, с. 314-323.

⁵⁸ Виходив у 1903-1905 рр., в Австрійській національній бібліотеці зберігаються усі видання. Редакція і адміністрація: Коломия, Народний дім. Відповідальний редактор: В. Бачинський.

⁵⁹ Виходив у 1912-1914 рр., в Австрійській національній бібліотеці зберігаються усі видання. Редакція і адміністрація: Чернівці, вул. Петровича 4.

⁶⁰ Петер Розеггер, Зворотничий. З нім. пер. І. Гаврилюк, Поступ (Коломия) 1903, №31-32.

⁶¹ Петер Розеггер, Чи то йти до Америки? З нім. пер. Н. К., Нова Буковина (Чернівці) 1912, №12.

це”⁶² (пер. Омелян Карашкевич); Рода Рода „Помилка”⁶³ (пер. Костя Кракалія), „Гльоси і фрагменти”⁶⁴ (пер. Костя Кракалія), „Шкода”⁶⁵ (пер. Ю. С.).

Кожен з вищезгаданих періодичних видань по-своєму спричинився як до поширення української ідеї на теренах австро-угорської імперії, так і до популяризації зарубіжного слова.

R e s ü m e e

Der vorliegende Aufsatz bietet eine bibliographisch ausgerichtete Übersicht zu Übersetzungen aus der österreichischen Literatur in westukrainischen Periodika um 1900, wie etwa in den Zeitungen „Dilo“ oder „Bukovyna“ sowie in der Monatsschrift „Literaturno-naukovyj visnyk“. Besonders intensiv übersetzt wurden die Werke von Peter Rosegger, Nikolaus Lenau, Peter Altenberg und Alexander Roda Roda.

Тетяна Дзюба
Україна, 81400
Львівська обл., м. Самбір
вул. Заміська 138а/52

⁶² Петер Альтенберг, Важке серце. З нім. пер. О. Карашкевич, Нова Буковина (Чернівці) 1912, №100.

⁶³ Рода Рода, Помилка. З нім. пер. К. Кракалія, Нова Буковина (Чернівці) 1914, №16.

⁶⁴ Рода Рода, Гльоси і фрагменти. З нім. пер. К. Кракалія, Нова Буковина (Чернівці) 1914, №16.

⁶⁵ Рода Рода, Шкода (з щоденника). З нім. пер. Ю. С., Нова Буковина (Чернівці) 1912, №69-70.